Helykodit 40 vuotta

Helykodit 40 vuotta

VAPAAEHTOISTOIMINNASTA VANHUSTEN ASUMIS- JA HOIVAPALVELUJEN TUOTTAJAKSI

Julkaisija: Helykodit ry
Visuaalinen suunnittelu ja taitto: Tiina Paasila / Valokuvat: Helykodit ry:n arkistot / Paino: Painotalo Trinket Oy, 2021
ISBN 978-952-94-5365-8 (nid.)
ISBN 978-952-94-5366-5 (PDF)

Lukijalle

Helykodit 40 vuotta

Syksyllä 2021 tulee kuluneeksi 40 vuotta siitä, jolloin yhdistys perustettiin Kontulan Lähimmäispalveluyhdistys -nimisenä. Merkkivuoden huomioimiseksi on Helykodit ry:n hallitus päätti tuottaa pienimuotoisen julkaisun yhdistyksen toiminnan vuosikymmenistä.

Helykodit ry:n toiminnan juuret ovat syvällä Itä-Helsingissä vanhusten lähimmäistoiminnan ja sosiaalisten olojen parantamisessa. Vuosikymmenten aikana järjestön toiminta-muodot ovat kehittyneet vanhuspalvelujen tarpeiden mukaan. Tähän julkaisuun on tiiviiseen muotoon koottu Helykodit ry:n tarina. Sitä koottaessa on hyödynnetty vanhoja kirjoituksia, asukkaiden mietteitä ja kommentteja sekä valokuvia vuosien varrelta.

Julkaisu julkaistaan myös yhdistyksen kotisivuilla www.helykodit.fi Näin tarjotaan Helykotien asukkaille ja laajemminkin kiinnostuneille mahdollisuus tutustua palvelutuottajan toimintaan ja arvoihin.

Helykodit ry:n hallitus

Vapaaehtoistoiminnan kausi 1981–

17.9.1981 vapaaehtoistoiminnan viikolla Helsingin Kontulassa kokoontuivat Anni Sovala, Inkeri Ahola, Eero Viikari ja Eila Viikari sekä Leena Toivonen. Osallistujat olivat todenneet Kontulan alueella olevan tarvetta auttaa yksinäisiä ja turvattomia vanhuksia. Tapaamisessa pidettiin Kontulan Lähimmäispalveluyhdistys ry:n perustamiskokous. Yhdistyksen toiminnan tarkoitukseksi kirjattiin sääntöihin toimia solidaarisen lähimmäisvastuun herättämiseksi ja sosiaalisten olojen kehittämiseksi toiminta-alueellaan sekä tukea ja auttaa yksinäisiä tai avun tarpeessa olevia. Ensimmäisen vuosikymmenen yhdistyksen puheenjohtajina toimivat Inkeri Ahola 1981 - 1987, Eero Viikari 1987 - 1988, Milja Virtanen 1988 - 1990, ja sihteerinä toimi Anni Sovala.

Aluksi toimintaa järjestettiin yhdistyksen jäsenten kodeista käsin, mutta kun saatiin seurakunnan kerhohuone käyttöön Kotikonnuntiellä, toimintaa voitiin laajentaa kerhotoimintaan.

Palveluna olivat keskustelu-, neuvonta-, saatto- ja asiointiapu, vapaaehtoisten välitys sekä virkistystoiminta. Yhdistyksen varoin ylläpidetty vapaaehtoistyönä toteutettu puhelinpäivystys alkoi 1980-luvun lopulla. Puhelinpäivystys toteutettiin Kurkimäessä sijaitsevassa kerhotilasta, joka oli yhteinen Nuorten Kotkien kerhotoiminnan kanssa.

Vapaaehtoisten auttajien määrä pysytteli alkuvuosina noin 25 aktiivisessa ja noin 50 tilapäisesti toimintaan osallistuneessa. Vuoden 1989 toimintakertomuksessa toiminnassa oli mukana jo 40 säännöllisesti vapaaehtoistyötä tekevää ja kaikkineen noin 100 auttajaa. Tuolloin yhdistyksen säännöllisiä avunsaajia postituslistalla oli yli 200 henkilöä; vanhuksia, vammaisia ja äiti-lapsi-toiminnassa mukana olevia.

Vanhusten lomatoiminnan järjestäminen aloitettiin vuonna 1983. Kuusi vanhusta pääsi tuolloin 10 päivän maksuttomalle, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton tukemalle lomalle- ja yhdistys korvasi loma-avustajan kulut. Lomatoiminta oli yhdistykselle suuri taloudellinen ponnistus.

Alusta alkaen toiminnassa korostui vapaaehtoisten kouluttaminen. Kerhoja muodostui opintotoiminnan, keskustelun ja käsityön ympärille. Opintokerhot keskittyivät vanhus- ja mielenterveystyön teemoihin. Keskustelu-, askartelu- ja käsityökerhot valmistivat pääosan yhdistyksen myyjäisten tuotteista. Yhteistyössä alueen eri järjestöjen kanssa ryhdyttiin järjestämään Kontulan vanhustenhuollon keskuksen ja lähipiirin vanhuksille äitienpäivä- ja muita juhlia. Retki- ja matkatoiminta niin koti- kuin ulkomaille laajeni koko 1980-luvun. Pisin oli viikon ruskamatka Suomen, Ruotsin ja Norjan Lappiin.

“Vanhustyön valtakunnallisessa kehittämisessä mukana olevana minusta tuntui, että haluan ja minun tulee tuoda ”tätä hyvää” kansalaistoiminnasta nousevaa vanhustyötä myös omalle asuinseudulleni Helsinkiin, Itä-Helsinkiin ja erityisesti Kontulaan.”

– Anni Sovala

L'UNDE KANSSAMME LINJA-AUTOLLA JA LAIVALLA

Matkalle Ruotsiin
6.-8.10.1988

TORSTAINA 6.10. klo 16.30 lähdemme Kontulan metroaseman parkkipaikalta (Furkimäen puolelta) Länsilinjojen autolla

PERJANTAINA
* klo 22.00 lähtee laiva Naantalista Kapelskärin ajamme tutustumaan Uppsalaan ja Sieltä Sigtunan kautta TURKOLAAN, minkä nähtävyyksistä valitsemme parhaat
* klo 21.30 laiva lähtee Tukholmasta Turkua kohti

LAUANTAINA klo 8.00 saavumme Turkuun ja sieltä matkamme takaisin Kontulaan klo 13.00 menneessä

MATKAN KOKONAISHINTA ON 645 MARKKAA SISÄLTÄEN:
* laivamatkat 2-hengen hytteissä B-luokassa
* meriasiaiset kummallakin matkalla
* lounaan Ruotsissa
* kahvit linja-automatkalla
* linja-autokuljetukse Suomessa ja Ruotsissa
* matkakohteita selostavan oppaan palvelut koko matkan ajan - pääsymaksut
* matkanjohtajina ja avustajina Anni Sovala ja Milja Virtanen
* poikkeamme myös menomatkalla lasitehtaan myymälään ja tutustumme ajan ja voimien sallimiksi puitteissa Naantaliin ja Turkuun
* on joka haluavat voivat laivalla ruokailla (lisäliisen hintaan 56 mk

MATKATOIMISTO Matka-Vekka ja autokuljetus Länsilinjat (Heikki Mahlamäki)

ILMOITTAUTUMINEN ELOKUUN AIKANA Milja Virtasella puh. 301270 tai Anni Sovalalle puhelin työhön 632255, kotiin 301982. Ilmoittautumisen varmistaa etukäteismaksu 300 mk Kontulan Lähimmäispalveluyhdistyksen matkatilille postisiirtto 956 34-5 [9.9. mennessä, loppusumma (345 mk) Tulon maksaa Sammlto tilille 16.9. mennessä. Koko Matkan hinnan 645 mk voi toki maksaa myös yhdellä kertaa. PIDÄ KIIRETTÄ ILMOITTAUTUMISELLA. JOUTA PAIKKASI VARMISTUU AJOISSA.

Matkan järjestää Kontulan Lähimmäispalveluyhdistys ry

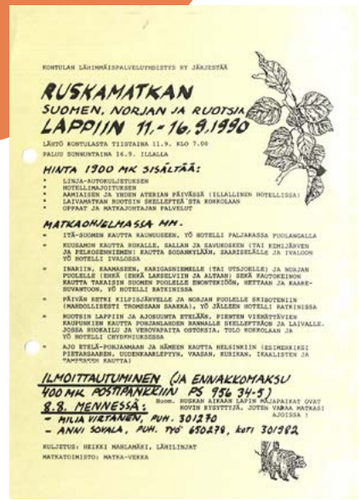

KONTULAN LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY JÄRJESTÄÄ

RUSKAMATKAN
SUOMEN, NORJAN JA RUOTSIN
LAPPIIN 11.-16.9.1990

LÄHTÖ KONTULASTA TIISTAINA 11.9. KLO 7.00
PALUU SUNNUNTAINA 16.9. ILLALLA

HINTA 1900 MK SISÄLTÄÄ:
* LINJA-AUTOKULJETUKSEN
* HOTELLIMAJOITUKSEN
* AAMIAISEN JA YHDEN ATERIAN PÄIVÄSSÄ (ILLALLINEN HOTELLISSA)
* LAIVAMATKAN RUOTSIN SKELLEFTEÅ'STA KOKKOLAAN
* OPPAAT JA MATKAJOHTAJAN PALVELUT

MATKAOHJELMASSA MM.
* ITÄ-SUOMEN KAUTTA KAUNUUSEEN, YÖ HOTELLI PALJAKASSA PUOLANGALLA
* KUUSAMON KAUTTA RUKALLE, SALLAN JA SAVUKOSKEN (TAI KIMLISÄYVEN JA PELKOSENNIEMEN) KAUTTA SODANKYLÄN, SAARISELÄLLE JA IVALOON YÖ HOTELLI IVALOSSA
* INARIIN, KAAMASEEN, KARIGASNIEMELLE (TAI UTSJOELLE) JA NORJAN PUOLELLE (EHKÄ EHKÄ LAKSELVIIN JA ALTAAN) SEKÄ RAUTOKEINON KAUTTA TAKAISIN SUOMEN PUOLELLE ENONTEKIÖÖN, HETTAAN JA KAARE-SUVANTOON, YÖ HOTELLI RATKINISSA
* PÄIVÄN RETKI KILPISJÄRVELLE JA NORJAN PUOLELLE SKJOTEKNIIN (MAHDOLLISESTI TROMSSAAN SAAKKA), YÖ JÄLLEEN HOTELLI RATKINISSA
* RUOTSIN LAPPIIN JA AJOKSUMTA STELLÄN, PIENTEN VIEKKITÄVIEN KAUPUNKIEN KAUTTA PORJANLAHDEN RANNALLE SKELLEFTÅKN JA LAIVALLE. JOSSA RUOKAILU JA VERONVAPAITA OSTÖRSIA. TULO KOKKOLAAN JA YÖ HOTELLI ÖSTERMYRSSSSA
* AJO ETELÄ-PORJANMAAN JA NÄMEEN KAUTTA HELSINKIIN (ESIMERKIKSI PIETARSAAREN, HUSEKNAARLEPYYN, VAASAN, RUSKKAN, IKAALISTEN JA "AMMATTEN KAUTTA)

ILMOITTAUTUMINEN (JA ENNAKKOMAKSU 400 MK POSTIPANKKIIN PS 956 34-5)
8.8. MENNESSÄ:
- MILJA VIRTANEN, PUH. 301270
- ANNI SOVALA, PUH. TYÖ 650278, koti 301982

Huom. RUSKAN AIKANA LÄPIN MÖJAPAIKAT OVAT HOVIN RYSYTTÄJÄ, JOTEN VÄRJÄ MATKAS! AJOISSA !

KULJETUS: HEIKKI MAHLAMÄKI, LÄNSILINJAT
MATKATOIMISTO: MATKA-VEKKA

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto jäsenjärjestöineen oli alusta alkaen yhdistyksen tärkein tuki- ja yhteistyökumppani, etenkin koulutuksen osalta, alueen em. eläkeläisjärjestöt avun välittämisessä ja Nuorten Kotkien lisäksi tilaisuuksien järjestäjinä. Seurakunta ja Kontulan vanhustenhuollon keskus toimivat tiedon välittäjinä sekä tilojen tarjoajina. Opintotoiminnan alueella yhdistys liittyi Työväen Sivistysliiton Helsingin Opintojärjestöön, jota kautta opintokerhoja organisoitiin. Helsingin kaupungin virkamiesten kanssa yhteistyö alkoi saada vakiintuneempia muotoja 1980-luvun loppupuolella.

Alkuun toimintaa pyöritettiin jäsenten omin kustannuksin ja myyjäisten tuotoilla. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton toiminta-avustus oli vuosittain 1000 markkaa, mutta liitto ei pystynyt jakamaan sitä joka vuosi. Yhdistys sai vuonna 1987 kaupungin alueellisista kehittämisrahoista määrärahan kerhotilan kalustamiseksi. Seuraavina parina vuonna kaupunki tuki lähimmäistoimintaa 10 000 markan avustuksella. Retkistä ja matkoista perittiin lähes omakustannushintoja toiminnan pyörittämiseksi. Taloudellinen toiminta laajeni yhdistyksen käynnistäessä kokeilu- ja kehittämistoimintaa.

“Jotkut kävivät tekemässä ilmaisia ikkunanpesuja. Saattajia poliklinikoille ja muille asioille kysyttiin usein. Autokyytikin löytyi tarvittaessa. Pyyntöjä soitettiin myös minun ja muiden vastuullisten kotipuhelimiin, koska puhelinvälitys kerhohuoneella toimi vain rajoitetusti.”

– Anni Sovala

Toiminnan ammatillistumisen kausi 1991–

Puheenjohtaja Pentti Helon näkemys ja tahto viedä yhdistyksen toiminta uudelle tasolle alkoi hänen valinnastaan vuonna 1990 Helon puheenjohtajuus jatkui vuoteen 2012 saakka. Vuonna1991 yhdistyksen nimi muutettiin Itä-Helsingin lähimmäistyö Hely ry:ksi ja toiminta-aluerajaus näkyi enää nimessä. Yhdistyksen tarkoituspykälään tuli ”yksinäisten” tilalle vanhukset sekä tukemisen ja auttamisen lisäksi sana turvata. Yhdistyksen sääntöjen toimintakuvauksissa tapahtui huomattava muutos kotipalvelun, terveydenhoito- ja asumispalvelujen tullessa yhdistyksen toiminnan piiriin.

Toiminta laajeni ja ammatillistui. Vapaaehtoistyön rinnalle tuli ns. ”kolmannen sektorin yritys”, jossa toimivat palkatut ammattityöntekijät. Vapaaehtoisuudesta varsinaisessa kenttätyössä ei näkynyt enää paljon jälkiä, sen sijaan kerho- ja ystävätoiminnassa vapaaehtoisten työpanosta hyödynnettiin erityisesti vuosikymmenen alkupuoliskolla. Vapaaehtoiset osallistuivat vanhusten ulkoiluttamiseen, kerhojen organisointiin sekä erilaisten juhlien, tapahtumien ja retkien järjestelyihin. Talkootyöhön osallistui vuosikymmenen alkupuolella vielä väkeä, vuosikymmenen loppua kohden toiminta ei kuitenkaan enää kipinöinyt samalla lailla.

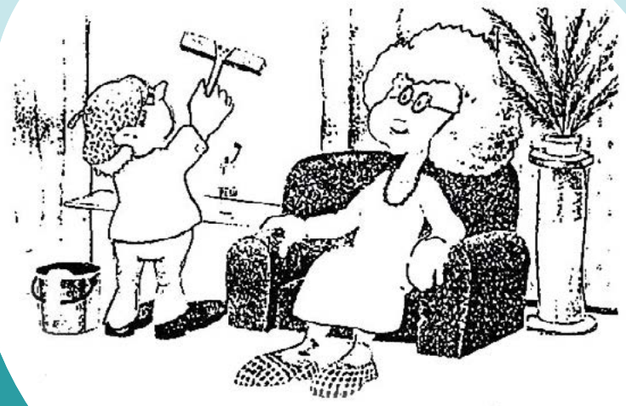

”Olen asunut vasta 1 ½vuotta täällä. Täällä on mukava asua hoitajat ovat ystävällisiä ja auttavaisia. Talon sijainti on hyvä.”

– Myllypuron Helykodin asukas

Lokakuussa 1991 yhdistykselle palkattiin ensimmäinen työntekijä, Pirjo Lampsijärvi vanhustyöntekijän nimikkeellä. Hän aloitti kotipalvelutoiminnan suunnittelun ja toteutuksen Kurkimäen kerhotilasta käsin. Palvelutoiminta painottui aluksi kotisiivouksiin.

Toimintaa haluttiin laajentaa myös Kontulan ja Kurkimäen ulkopuolelle. Helsingin Asuntohankinta Oy antoi Hely ry:n käyttöön kerhotilan Vuosaaresta Helyn Villen ja Itäkeskuksesta Olavinlinnantieltä vuokrattiin tilat laajenevalle palvelutoiminnalle. Kalusteet hankittiin kierrättäen. Säännöllinen kerhotoiminta käynnistyi Helyn Villessä 4.2.1992 ja Olavinlinnantiellä Helyn Olavissa 3.2.1992, ja näin syntyivät kiinteät tukipisteet vapaaehtoistoiminnalle ja aloitettavalle kotipalvelulle. Lisäksi vanhusten kerhotoimintaa organisoitiin vanhusten asuintaloissa, päivystettiin ja informoitiin puhelimen avulla sekä valmistettiin aterioita, jotka palkattu työntekijä valmisti.

Koulutus, tiedotus ja kehittämistoiminta voimistuivat. Lähimmäistyön kurssien kautta saatiin uusia vapaaehtoistyöntekijöitä. Vapaaehtoiset osallistuivat retkiin, kerhotoimintaan, juhliin ja merkkipäivien muistamisiin. Senioritukea (ystäviä, auttajia) välitettiin arkiaamuisin lähialueen vanhuksille Helyn Olavissa ja Vuosaaren Helyn Villessä organisoitiin naapurikahveja ja juhlia. Kontulan vanhusten asuintalossa kokoonnuttiin kerhoihin kerran viikossa. Mellunmäen vanhusten asuintalossa ruokailun yhteydessä tarjoiltiin seurustelua ja kahviteltiin. Raha-automaattiyhdistyksen projektirahoitus mahdollisti henkilöstön palkkauksen ja toimintakeskusten toiminnan sekä toiminnan kehittämisen.

”Toimintaa lisää! Kun laiskuus on tullut, olen erittäin tyytyväinen olooni! Piha voisi olla…. mukavampi.”

– Myllypuron Helykodin asukas

”Asuminen jatkuu kesäkuun auringon myötä. Luonto herää ja alkaa ”vihreä” aika, kohta juhannus tavoittaa ja ollaan kesässä uudet tuulet.”

– Myllypuron Helykodin asukas

Kotipalveluun ja ruokapalveluun palkattiin tuntityöntekijöitä palkatun toiminnanohjaajan lisäksi. Siivouspalvelu oli kysytyin kotipalvelumuoto. Ensimmäinen turvasoittosopimus solmittiin vuonna 1992 ja vuoden aikana erilaiset palvelut kohdistuivat 949 asiakkaaseen.

Ensimmäiset asiakkaiden tarpeita ja toiveita huomioivat palvelupaketit solmittiin vuonna 1993. Paketteihin sisältyi muun muassa siivous-, kodinhoito- ja turvasoittopalvelut. Invaliditeetiltaan vähintään 30 prosenttia olevien sotaveteraanien siivous- ja kodinhoitopalveluista solmittiin samana vuonna sopimus Helsingin kaupungin ja yhdistyksen välillä. Ateriapalvelu jatkui, mutta kysyntä hiipui päivätoiminnasta Helyn Olavissa. Ammatillinen kotipalvelu vakiintui Raha-automaattiyhdistyksen tuella.

Ammatillistuminen voimistui vuonna 1994. Tuolloin yhdistys sai luvan kotisairaanhoitoon ja sairaanhoitaja palkattiin. Kotisairaanhoito käynnistyi hitaasti, sillä maksavia asiakkaita ei löytynyt riittämiin, eikä yhteistyö kaupungin terveysviraston kanssa sujunut.

Toiminta siirtyy taloihin 1997–

Uusi askel vapaaehtoistoiminnan ammatillistumisessa otettiin päättämällä rakennuttaa Myllypuron Helykoti, johon asukkaat muuttivat helmikuussa 1997. Myllypuron Helykodissa on kuusitoista palveluasuntoa, yhdeksäntoistapaikkainen ryhmäkoti ja kahdeksanpaikkainen Myllykaari asuntola (Kehitysvammatuki 57 ry). Yhdistys osoitti innokkuuttaan toiseenkin talohankkeeseen: Kettutien palvelutaloyhdistys perustettiin tammikuussa 1995. Kettutien palvelutalo valmistui helmikuussa 1997. Sen omistaa Kettutien palveluyhdistys, jonka perustajajäseninä olivat Itä-Helsingin lähimmäistyö Hely ry, Etelä-Suomen YH-rakennuttaja osuuskunta ja Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry. Helystä tuli palvelujentuottaja Kettutien palvelutalon asukkaille.

Myllypuron Helykodin sisäpiha

Ryhmäkoti Artur och Idan bulevardi

”Lapseni toi minut vieraaseen taloon, pian tutuksi tuli mukavat naapurit ja hoitajat. Kotihan tämä nyt on.”

– Myllypuron Helykodin asukas

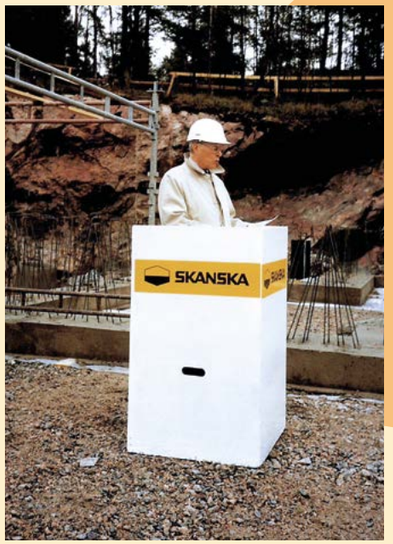

Puhujana Kettutien palvelutalon peruskiven muurauksessa Pentti Somerto

Loppuvuosikymmen oli toiminnallisesti myös aktiivista. Uusia talohankkeita käynnistettiin vuosina 1997 ja 1998. Tarkoituksena oli rakennuttaa palvelutalo Kontulaan ja Kivikkoon. Palvelutalo Kontulan Helykodin suunnittelua jatkettiin rahoituksen selvittyä muun muassa Raha-automaattiyhdistyksen avustuksena ja valtion asuntorahaston lainana. Kivikon talohankkeelle ei saatu rahoitusta, ja sen suunnittelu päättyi ja tontin varaus loppui.

Myllypuron ja Kettutien valmistuessa Helyn henkilöstömäärä ”räjähti”. Kotiin vietävien palvelujen henkilöstön lisäksi tarvittiin talojen henkilöstö. Lisäys oli lähes 40 henkilöä. Kontulan Helykodin valmistuessa henkilöstön lisäys oli jo maltillinen, noin 25 henkilöä. Kontulaan siirtyi osa entisestä kotihoidon henkilökunnasta, jota vielä Myllypuron valmistumisen jälkeen toteutettiin.

Kettutien palvelutalon peruskivenmuuraus 6.5.1996

“Toivoisin että yhteisöllisyys jatkossakin säilyisi myös vanhustyöjärjestöjen keskeisenä ”palveluna” ja arvoissa säilyisi mukana muutakin kuin taloudellinen kilpailukyky.”

– Anni Sovala

Puhujana Pentti Helo Myllypuron Helykodin peruskivenmuuraus

”40 v. hatun noston. Kiitos alullepanijoille.”

– Myllypuron Helykodin asukas

Vuonna 1997 vapaaehtoistoimintaa ryhtyi koordinoimaan Itäinen sosiaalikeskus, joka palkkasi sitä varten työntekijän. Tuolloin sai päätepisteensä toiminnan alkua käynnistänyt ja koko 1980-luvun kantanut vapaaehtoistoiminta. Vapaaehtoistoiminnan eetos on hiipunut – toki pienimuotoista kerho- ja virkistystoimintaa vuosikymmenen loppupuolella oli, mutta palkatut ammattilaiset tekivät suurimman osan palveluista.

Vuosikymmenen lopulla Hely ry:n ja muiden tukea saavien yhdistysten kotipalvelutoimintaa arvioitiin kilpailua vääristäväksi yksityisten palvelujen tuottajien taholta. Hely:n siivoustoiminta yhtiöitettiin v. 2000.

Toimintaympäristö muuttuu ja kilpailu asiakkaista kiristyy

Pentti Helon ja Anni Sovalan tekemä taustatyö Helsingin kaupungin luottamustehtävissä oli merkittävä tuki yhdistyksen toiminnan laajenemiselle ja talojen rakentumiselle.

Kontulan Helykoti valmistui helmikuussa 2002, talossa on 36 palveluasuntoa sekä kaksi kolmetoistapaikkaista ryhmäkotia. Kettutien palvelutaloa laajennettiin vuonna 2007. As Oy Helsingin Yläkiven 58 ikäihmisten vuokra-asuntoa valmistuivat kesäkuussa 2008.

Kotiin vietävien palvelujen kilpailutukset vuosina 1999 - 2000 merkitsivät Helyn kotihoidon alasajoa, ja puitesopimus Helsingin kaupungin kanssa päättyi 31.8.2001. Onneksi Kontulan Helykoti oli valmistumassa ja kaikki halukkaat työntekijät pääsivät sinne töihin ja irtisanomisilta vältyttiin.

”Myllypuron Helykodissa on kodikasta asua, mukavat asukkaat ja hyvät hoitajat, sekä maukasta ja ravitsevaa ruokaa.”

– Myllypuron Helykodin asukas

Merkittävin osa palvelutoiminnan rahoituksesta tulee asiakasmaksuina. Asiakasmaksuina ovat asiakkaiden itse maksamat maksut ja Helsingin kaupungin ostopalvelumaksut. Palveluasumisessa itse maksavien asiakkaiden osuus lisääntyi johtuen Helsingin kaupungin sosiaalitoimen vuonna 2003 tekemästä päätöksestä olla tukematta yksityisen palveluasumisen uusia asiakkaita maksusitoumuksilla.

Ryhmäkoti Artur och Ida hemmetin, Annin kammarin ja Pentin tuvan ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkojen ostopalvelusopimukset olivat voimassa 31.12.2008 saakka. Asiakaspaikkojen hinnoista käytiin vuosittaiset neuvottelut, jotka pääsääntöisesti johtivat hintojen alentamiseen. Helsingin kaupunki aloitti ympärivuorokautisen palveluasumisen puitesopimuskilpailutuksen keväällä 2008 ja se kohdistui kaikkiin kolmeen ryhmäkotiin. Ensimmäinen puitesopimuskausi oli 1.1.2009–31.12.2012, jolloin Helsinki varasi kaikki asukaspaikat ryhmäkodeista. Sopimuskaudella 1.1.2013-31.12.2016 aikana kilpailu kiristyi ja Annin kammarilta ei uusia paikkoja enää varattu vuodesta 2014 ja Pentin tuvan paikkavaraukset päättyivät vuonna 2016. Ryhmäkoti Artur och Ida hemmetin paikat olivat varattuna vain osin vuonna 2016.

Seuraava puitesopimuskausi alkoi 1.1.2017. Paikkojen varaustilanne jatkui ennallaan kaikissa ryhmäkodeissa vuoden 2019 syksyyn saakka, jolloin kaupunki ilmoitti ostavansa kaikki kaikkien ryhmäkotien paikat. Ostojen muutokseen oletettavasti oli syynä alkuvuodesta julkisuuteen tulleet negatiiviset tiedot kilpailevista palveluntuottajista ja kasvavista asiakasjonoista. Paikat säilyivät kaupungin varauksessa puitesopimuskauden loppuun. Puitesopimuskaudelle 2021 - 2026 Helsingin kaupunki järjesti jälleen kilpailutuksen, johon yhdistys osallistui menestyen asetetun tavoitteen mukaisesti saaden kaikkien ryhmäkotien paikat Helsingin ostopalveluiksi.

Kilpailu asiakkaista on kovaa muun muassa siksi, ettā vanhuspalvelujen kentällä asemiaan pyrkivät vahvistamaan ja markkinaosuuksia valtaamaan yksityiset yritykset. Väestön ikääntyminen pitāā kuitenkin yllā palvelujen kasvavaa kysyntää muun muassa palveluasumisessa samoin kuin kotihoidon palveluissakin. Kilpailun kiristyminen on tiedostettu, kuten myös palvelujen laatuun ja hintaan kohdistuvat kasvavat vaatimukset. Helykotien vahvuutena on perinteisesti ollut osaava- ja motivoitunut henkilökunta.

Kontulan Helykodin asukastoimintaa

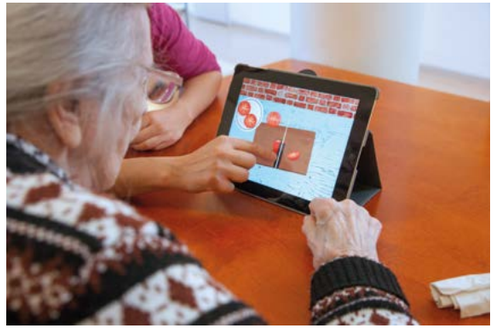

Yhdistykselle laadittiin strategia vuosille 2014 - 2017 ja sitä päivitettiin vuosille 2018 - 2020 huomioiden valmisteilla oleva soteuudistus. Samalla tarkastettiin henkilöstön, hallituksen ja johtoryhmän tehtävänkuvaukset. Yhtenä strategisena valintana oli vaihtaa yhdistyksen nimi sellaiseksi, ettei se rajaa palvelujen tarjoamista. Näin vuonna 2018 yhdistyksen nimi vaihtuu Itä-Helsingin lähimmäistyö Hely ry:stä Helykodit ry:ksi. Vuonna 2013 valittu puheenjohtaja Heikki Kehälinna on ollut aktiivinen strategiatyön eteenpäin viejä.

Pitkään valmisteltu hallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusesitys valmistui syksyllä 2020. Lait tulevat voimaan porrastetusti: osa 1.6.2021 ja viimeiset 1.1.2023. Vaikka uudistus ei näyttäisi vaikuttavan Helykodit ry:n toimintaan niin paljon kuin aikaisemmat kaavailut, on yhdistyksen seurattava tarkkaan uudistuksen etenemistä.

Helykotien toiminnan kannalta toinen merkittävä lainsäädäntöuudistus vuonna 2020 oli Vanhuspalvelulain muutoksen vahvistaminen. Muutos merkitsee sitä, että iäkkäiden henkilöiden tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa säädetään jatkossa lailla eikä laatusuosituksella.

Maailmanlaajuinen Covid-19 maaliskuusta 2020 alkaen vaikutti kaikkeen toimintaan. Epidemia merkitsi erityisvaatimuksia palveluiden järjestämiselle sekä asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuudelle ja jaksamiselle. Asiakkaiden luona tehtäviä vierailuja rajoitettiin ja ryhmätoiminta minimoitiin.

Palvelutoimintaa vahvistamaan perustettiin uusi asiakasneuvojan tehtävä. Asiakasneuvoja muun muassa markkinoi ja esittelee Helykotien ja Kettutien palvelutalon sekã As Oy Yläkiven asuntoja, tekee vuokrasopimukset sekã ohjaa ja neuvoo asiakkaita.

Helykodit ry 2021

Helykodit ry on konsernin emoyhtiö. Konserniin kuuluvat As. Oy Helsingin Yläkivi (100 %), Helyn palvelut Oy (100 %) ja As. Oy Helsingin Helykoti (omistusosuus 86,2 %). Kiinteistö Kontulan Helykoti on Helykodit ry:n suorassa omistuksessa.

Konsernissa tuotetut palvelut ovat vanhusten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, ikäihmisten vuokra- ja palveluasumista sekä ympärivuorokautista palveluasumista ryhmäkodeissa. Helykodit ry:n varsinainen toiminta sisältää lisäksi kotihoidon palvelut, virkistys- ja kuntoutuspalvelut sekä kehittämistoiminnan. As. Oy Helsingin Yläkivessä on 58 ikäihmisille tarkoitettua vuokra-asuntoa. Helykodit ry tuottaa kotihoidon palvelut Kettutien palvelutaloon ja on Kettutien Palvelutaloyhdistys ry:n jäsen.

Yhdistys on jäsenenä mm. Vanhustyön Keskusliitto ry:ssä ja Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry:ssä, Hyvinvointiala HALI ry:ssä, Kontulan ja Myllypuron kaupunginosayhdistyksissä sekä Suomalaisen Työn liitossa, joka oikeuttaa Yhteiskunnallinen yritys -tunnuksen käytön.

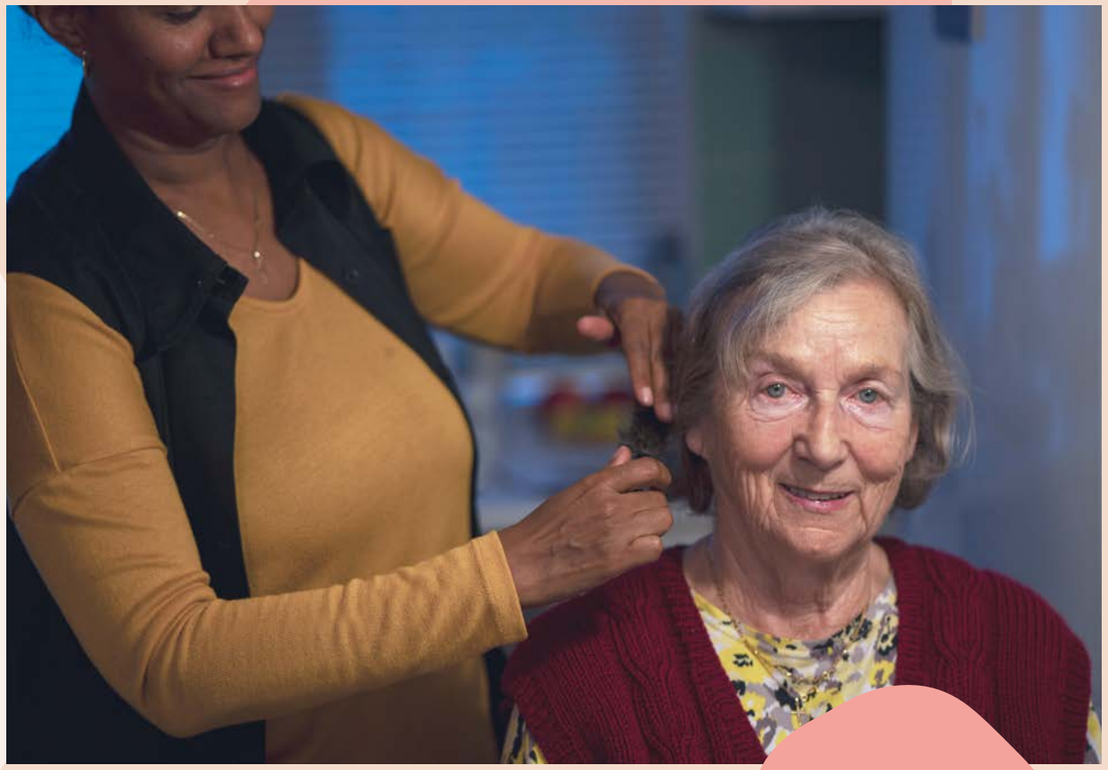

Kehittäminen

Helykodit ry toimii vanhustyön kehittäjänä. Projekteilla luodaan uusia toimintamalleja ja kehitetään vanhustenhuoltoa. Toiminnan on rahoittanut pääasiassa Raha-automaattiyhdistys RAY, myöhemmin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA.

Viime vuosina toteutettuja hankkeita:

2018-2021	SenioriVerkko – paluu tulevaisuuteen
2014-2017	SenioriVerkko – hyvinvointia mobiilisti
2011-2013	SenioriVerkko – virtuaalista hyvinvointia ikääntyville
2007-2009	Taitoverkko, Yhteisöllinen toimintatapa vanhusten omatoimisuuden, turvallisuuden, toimintakyvyn ja elämänlaadun vahvistamiseksi
2005-2009	Vaivoista vireyteen – Kuntoillen kivaksi, Ikä-instituutin koordinoima valtakunnallinen terveysliikuntahanke
2004-2006	Turvaverkko. Hyvinvointimalli kotona ja palvelutalossa asuville vanhuksille
2002-2004	Päiväkunto paikka (mielenterveys)
2001-2004	Verkossa vuonna 2001 (dementia)
2000-2003	Kehu (kuntoutuspalvelut)
1998-1999	Elämänkaaritulkki (dementia)
1998-2000	Tukea arkeen palvelupiste
1999 alkaen	Kauppakassiprojekti
1997-1998	Sosiaalista tukea mielenterveysongelmaisen vanhuksen arkeen
1996-1997	Palvelun palaset
1992-1995	Lähimmäispalvelukokeilu

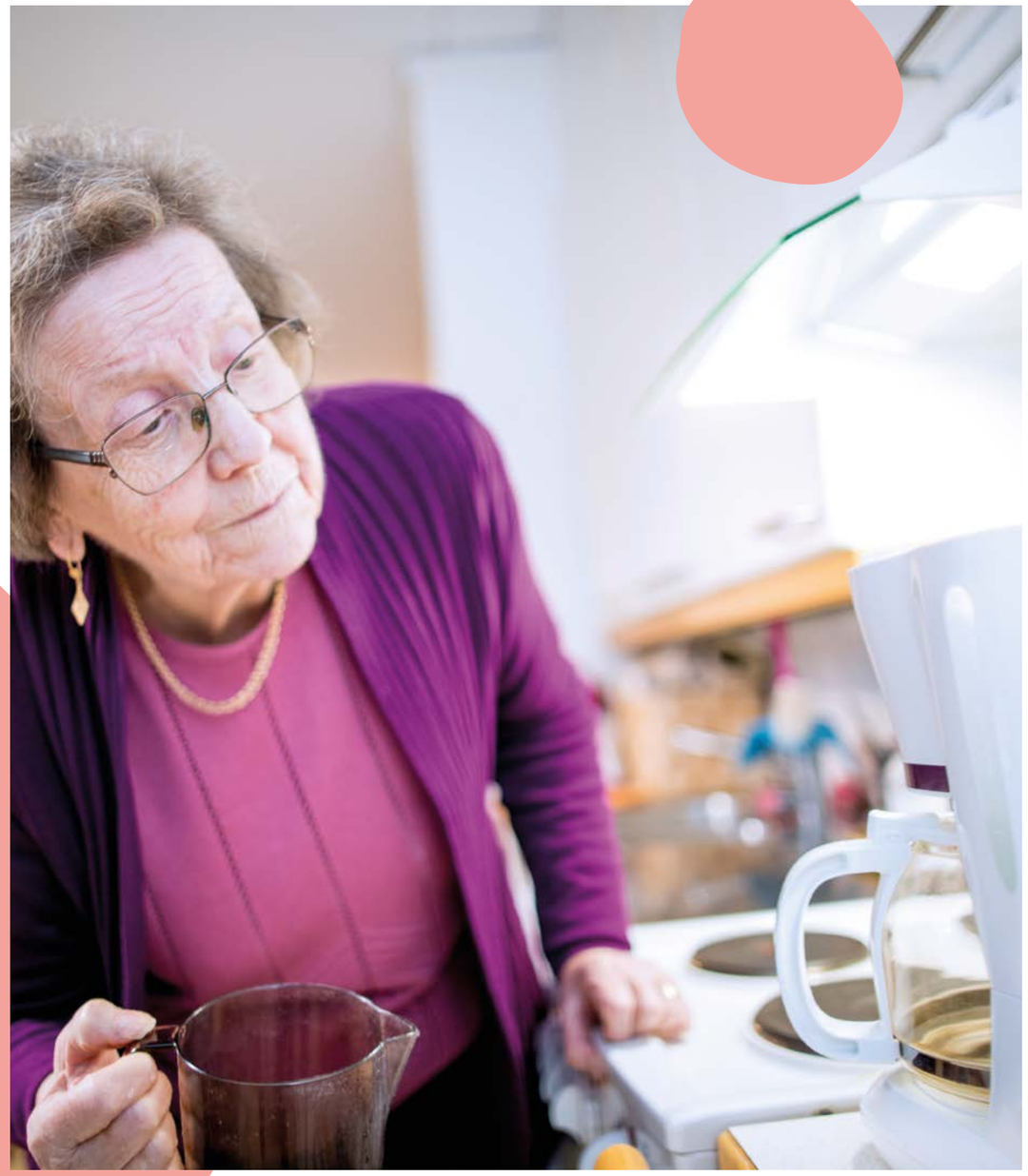

Kontulan Helykoti
haastattelut

1. Miten olet viihtynyt?

”Pääsääntöisesti olen viihtynyt hyvin!”

”Ennen koronaa kaikki oli toimivaa ja oli paljon ohjelmaa.”

”Olen viihtynyt hyvin vaikka joskus on ollut hieman yksinäistä.”

”Helykodissa on ohjelmaa ja jumppaa ja ostari on lähellä!”

2. Miksi valitsit Helykodin?

”Hyvä sijainti ja hintataso”.

”Helykoti on hyvällä paikalla.”

”Mieheni sairastui ja tulimme yhdessä tänne 2 vuotta sitten. Nyt mieheni on kuollut ja jatkan yksin arkea täällä.”

3. Ajatuksia Helykodista ja talosta.

”Onhan se mukavaa kun saa valmiina kaiken.”

4. Muisto, jonka haluaisit Helykodista kertoa.

”Viime kesän grillijuhlat olivat mukava tapahtuma.”

”Pihamme on ihana ja rauhallinen paikka.”

”Olen tyytyväinen täällä Helykodissa.”

Kettutien
haastattelut

1. Miten olet viihtynyt?

- Mukavaa ja turvallista asua, ihana sijainti. Ikkunoista näkyy luontoa ja metsää. Nainen 88 vuotta

- Hyvin olen viihtynyt, olen asunut jo pitkään tässä samassa asunnossa (vuodesta 2007). Mukava asunto ja viihtyisää. Nainen 99 vuotta

- Olen asunut Kettutien palvelutalossa ja vuodesta 2007 ensin vaimon kanssa ja hänen kuoltuaan yksin. Olen viihtynyt hyvin, en tarvitse paljoa vielä apua, joten on mukavaa asustella omassa asunnossa. Mies 90 vuotta

2. Miksi valitsit Helykodin/Kettutien palvelutalon?

- Sijainti on hyvä, pääsen metrolla kulkemaan asioille ja tapaamaan ystäviä. Pidän myös asunnon näkymistä, hienoa luontoa ympärillä. Kävelyreitit ulkona myös hyviä. Paikka vaikutti myös mukavan kotoisalta. Näkö huonontui niin en enää pärjännyt omassa kotona.

- Talo oli sotaveteraaneille, joten valitsin sen vuoksi Kettutien. Myös muita veteraaniystäviäni asui talossa.

- Jouduin pyörätuoliin sairauden vuoksi, joten oli muutettava paikkaan missä on enemmän apua. Kettutien palvelutalo oli lähellä vanhaa kotiani.

3. Ajatuksia Helykodista/Kettutien palvelutalosta ja talosta.

- Mukava talo, pidän paljon asunnostani. Ystävällistä henkilökuntaa ja hyvää palvelua.

- Iso talo, paljon mukavia asukkaita.

- Palvelutalo tuntuu kodilta, ei ole laitosmainen. Helppo liikkua ja elää.

4. Muisto, jonka haluaisit Helykodista/Kettutien palvelutalosta kertoa.

- Ihana ystäväporukka, jonka kanssa kokoonnumme yhdessä juttelemaan.

- Naapurin kanssa ulkoiluretket ennen yhdessä ja vierailut toistemme luona. Enää ei onnistu molempien huonontuneen voinnin vuoksi.

- Vaimon kanssa oli hyvä muuttaa yhteiseen kotiin tänne aikanaan.

Helykodit 40 vuotta

ISBN 978-952-94-5365-8 (nid.)
ISBN 978-952-94-5366-5 (PDF)

SUOMALAISEN TYÖN LIITON JÄSEN

YHTEIS® KUNNALLINEN YRITYS
Vastuuna yhteinen hyvä!

luotettava kumppani